

което тя трябва да плати съответната цена. За проявената от нея „търпимост“, държавата призовава църквата да бъде лоялна на новата власт и да се откаже от предишните си „политически пристрастия“. Всъщност, определянето на статут само на национална църква заличава универсалната мисия на БПЦ, а фактическото отнемане на контрола на християнската религия върху различни области от социалния живот, като стават независими от църковните институции – представлява фундамента, върху който следва да се изгради държавният контрол по отношение БПЦ. В речта открито се подчертава готовност за държавни репресии при липса на такава лоялност. (Методиев 2010, 18–19)

Намеренията на установената след деветосептемврийския преврат през 1944 г. отечественофронтовска власт силно доминирана от комунистическата партия по отношение на БПЦ са насочени основно към отделянето на църквата от държавата, като този акт се официализира при подходящи обстоятелства, каквито за момента не съществуват. Няколко етапа бележат реализирането на това дело, първият от които е изхвърлянето на вероучението от училищата. Този процес продължава през 1944 и 1945 г., като за известно време БПЦ успява да защити правото си да организира и направлява вероучителската дейност чрез откриването на енорийски училища. Но истината е, че Св. Синод няма реални възможности да осъществява религиозната просвета на децата, поставен в условията на постоянно нарастващи ограничения от страна на държавната власт. В началото на учебната 1945/ 1946 г.в Сливенска епархия са открити 107 вероучителни училища, а в края остават само 38 с 4 770 ученици. (Калканджиева 2002, 79) Изводите са очевидни. Активната дейност на БПЦ по откриването на вероучителни училища в страната е преустановена през 1946 г., а това дава възможност за насаждане на комунистическата идеология сред подрастващите. Въпросът за вероучението приключва с оставката на екзарх Стефан, негов ревностен защитник, на 6 септември 1948 г. Няма съмнение, че основният смисъл на борбата, която се води около преподаването на вероучението е политически и с това са наясно както ръководителите на комунистическата партия и най-вече екзархът, който се ангажира лично с този въпрос, а така също и повечето митрополити. На премахването на вероучението от училищата, а впоследствие и пълната му забрана, оформена юридически и окончателно със Закона за вероизповеданията